

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ' בתמוז, תשע"ט
23 ביולי 2019
223/2019

היי-טק: השכלה גבוהה, תעסוקה והכנסה, נתונים מתוך סקר השכלה גבוהה תשע"ח

Hi-Tech: Higher Education, Employment, and Income Data from Higher Education Survey 2017/18

לראשונה מפרסמת הלמ"ס נתונים מתוך סקר השכלה גבוהה תשע"ח (2017/18). הסקר נעשה במימון ובשיתוף של הוועדה לתקצוב ותכנון (ות"ת) של המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג). הוא בוחן מגוון נושאים כגון שיפור המיומנויות כתוצאה מהלימודים, שביעות רצון מהלימודים, הקשר בין השכלה גבוהה לתעסוקה ומאפייני תעסוקה. הסקר נעשה בתשע"ח (2017/18) בקרב אלה שהחלו את לימודי התואר הראשון 7 שנים קודם (תשע"א, 2010/11).

ההודעה מתמקדת בעולם ההיי-טק ובקשר שבין השכלה גבוהה, תעסוקה והכנסה. המידע מוצג לרוב תוך השוואה בין אלה שלמדו מקצועות היי-טק לאלה שלמדו מקצועות STEM (Science Technology Engineering and Math) שאינם היי-טק (להלן מקצועות STEM¹) ולאלה שלמדו מקצועות שאינם מדע וטכנולוגיה (להלן מקצועות אחרים).

בשנים האחרונות חלה עלייה במספר הלומדים את מקצועות ההיי-טק. העלייה משקפת את המוטיבציה לעסוק בהיי-טק ולקבל שכר גבוה. ואכן, רוב אלה שלמדו מקצועות היי-טק עבדו בהמשך במשלח יד היי-טק וקיבלו שכר גבוה יותר מאלה שלא למדו מקצועות היי-טק. מעטים מאלה שלמדו מקצועות היי-טק ולא עבדו במשלח יד היי-טק קיבלו שכר גבוה. הקשר בין התעסוקה ללימודים בקרב אלה שלמדו מקצועות היי-טק היה חזק יחסית. מעטים מאלה שלא למדו מקצועות היי-טק היו מועסקים בהיי-טק, הם הרוויחו משמעותית יותר מחבריהם שלא למדו ולא עבדו בהיי-טק, אבל פחות מאלה שלמדו ועבדו בהיי-טק.

נשים למדו פחות מקצועות היי-טק. אבל נשים שכן למדו מקצועות היי-טק, הצליחו להשתלב בעבודה בהיי-טק במידה דומה לזו של הגברים, אבל הרוויחו פחות מהם. נמצאו הבדלים לטובת האוניברסיטאות על פני המכללות הן בכניסה לעבודה בהיי-טק הן בשכר, במיוחד בהנדסת חשמל אך לא בקרב אלה שלמדו מדעי המחשב. אחוז הערבים שהיו מועסקים בהיי-טק היה נמוך משמעותית מאחוז היהודים, גם אם למדו את מקצועות ההיי-טק.

- כמחצית מהמועסקים במשלח יד היי-טק למדו הנדסה ואדריכלות (49.9%), כרבע (23.0%) למדו מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב, 9.8% למדו מדעי החברה ו-6.0% למדו עסקים וניהול.
- לא נמצא הבדל מובהק בין אוניברסיטאות למכללות אקדמיות במידת הקשר בין לימודים לתעסוקה בקרב

¹ המדעים הביולוגיים, המדעים הפיזיקליים, חקלאות והנדסה ואדריכלות למעט מקצועות הנדסה של היי-טק (חשמל, מחשבים, מערכות מידע, אלקטרוניקה וכן אלקטרואופטיקה).

אלה שלמדו מקצועות היי-טק ומועסקים בהיי-טק.

- **15.3% מאלה שהחלו ללמוד תואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה בתשע"א² היו מועסקים בהיי-טק ו-16.8% השתלבו בענפי ההיי-טק.**
- אחוז החילוניים (לא דתיים) בקרב יהודים שהחלו ללמוד מקצועות היי-טק בתשע"א (63.4%) גבוה באופן משמעותי מחלקם היחסי בקרב כלל היהודים בגילי 25-34 (40.9%). אחוז החרדים, הדתיים, המסורתיים-דתיים והמסורתיים הלא דתיים שלמדו מקצועות היי-טק היה נמוך באופן משמעותי משיעורם באוכלוסייה.
- **8.1% מהנשים שלמדו לתואר ראשון מועסקות בהיי-טק לעומת 23.7% בקרב הגברים (פי שלושה לערך).** מאידך, אחוז הנשים המועסקות בהיי-טק (72.3%) ולמדו מקצוע היי-טק אינה שונה באופן מובהק מגברים (76.1%).
- אחוז המועסקים בהיי-טק בקרב אלה שלמדו מקצועות היי-טק **במכללות האקדמיות** (73.3%) נמוך רק במעט מאחוז ההשתלבות של אלה שלמדו מקצועות היי-טק **באוניברסיטאות** (77.5%). אך יש הבדל משמעותי בין אלה שלמדו הנדסת חשמל **במכללות אקדמיות** (52.0%) לאלה שלמדו מקצוע זה **באוניברסיטאות** (79.8%).
- אין הבדל מובהק³ באחוז המועסקים בהיי-טק בין אלה שלמדו מדעי המחשב **במכללות האקדמיות** (84.0%) לאלה שלמדו מקצוע זה **באוניברסיטאות** (82.8%).
- 12.0% מאלה שלמדו בתחום הלימוד **מדעים ביולוגיים** מועסקים בהיי-טק, וכך גם 10.8% מאלה שלמדו **אומנות, אומנויות ואמנות שימושית**, 6.3% מאלה שלמדו **מדעי החברה** ו-6.0% מאלה שלמדו **מינהל עסקים**.
- אחוז המועסקים בהיי-טק שלמדו את מקצועות ההיי-טק **הנדסת מחשבים – מדעי המחשב** (85.7%) **ומדעי המחשב** (80.4%) גבוה לעומת מקצועות ההיי-טק **הנדסת אלקטרוניקה** (57.5%) **והנדסת חשמל** (66.0%).
- במקצועות הקרובים לתעשיית היי-טק אחוז המועסקים בהיי-טק גבוה יחסית **בהנדסת תעשייה וניהול** - 48.2%, **בפיזיקה** - 48.2% **ובהנדסת מכונות** - 36.6%.
- אחוז המועסקים **היהודים** בהיי-טק שלמדו מקצועות היי-טק (76.5%) גבוה באופן ניכר מהאחוז בקרב **ערבים** שלמדו מקצועות אלה (54.7%).
- יותר ממחצית (53.8%) מאלה שלמדו מקצועות היי-טק (בתשע"א) **הרוויחו יותר מ-13,000 ש"ח** (נטו) בממוצע לחודש (בעת ביצוע הסקר בתשע"ח), לעומת 12% מאלה שלמדו מקצועות אחרים.
- 57.7% מהגברים שלמדו מקצועות היי-טק מרוויחים יותר מ-13,000 ש"ח (נטו) לעומת 41.3% בקרב נשים שלמדו מקצועות אלו.
- אחוז המקבלים הכנסה גבוהה (יותר מ-13,000 ש"ח) מאלה שלמדו מדעי המחשב במכללות האקדמיות ועוסקים במשלח יד היי-טק (61.7%) אינו שונה באופן מובהק מאלה שלמדו באוניברסיטאות (62.4%).
- 85.0% מאלה שהחלו ללמוד מקצוע היי-טק (בתשע"א) היו **ממליצים** (בתשע"ח) במידה רבה עד רבה מאוד לחבריהם ללמוד את המקצוע היי-טק לעומת 64.4% מאלה שלמדו מקצועות STEM ו-56.0% מאלה שלמדו מקצועות אחרים.
- בקרב אלה שלמדו מקצוע היי-טק 62.9% דיווחו שהשליטה שלהם **בשפה האנגלית** טובה מאוד, לעומת

² נתוני תעסוקה מתייחסים רק לאלה שאכן מועסקים (כ-85%, ראו בהמשך).

³ בהודעה הנכחית "מובהק" פירושו "מובהק סטטיסטית".

57.0% מאלה שלמדו מקצוע STEM ו-43.1% מאלה שלמדו מקצועות אחרים.

- לשני שלישים (67.7%) מהסטודנטים החדשים במקצועות היי-טק (בתשע"א) באוניברסיטאות היה **לפחות הורה אחד אקדמאי** לעומת כמחצית (49.6%) מהסטודנטים החדשים במקצועות אלה במכללות האקדמיות.

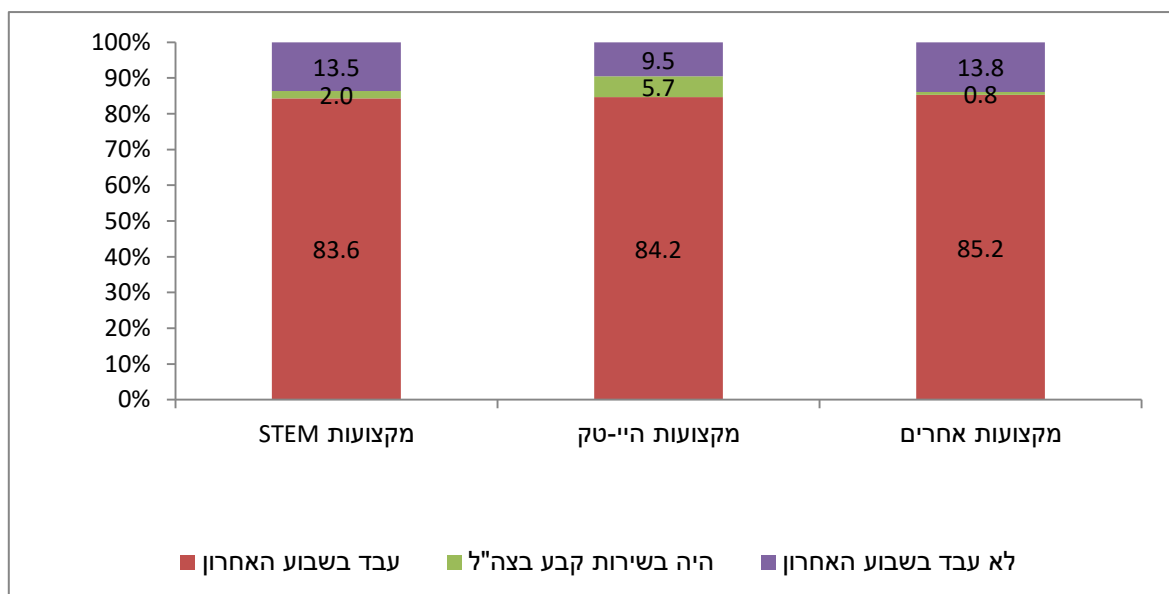
[להגדרות והסברים](#)

[לנספח המתודולוגי](#)

שיעור תעסוקה

שיעור המועסקים אינו שונה באופן מובהק בין אלה שלמדו מקצועות היי-טק לבין אלה שלא. אחוז גבוה יחסית מאלה שלמדו היי-טק ממשיכים לשירות קבע בצה"ל. שיעור המועסקים בקרב אלה שלמדו מקצועות היי-טק במכללות האקדמיות (87.2%) מעט יותר גבוה מהשיעור בקרב אלה שלמדו באוניברסיטאות (81.5%).

תרשים 1 – שיעור התעסוקה לפי מקצוע לימוד

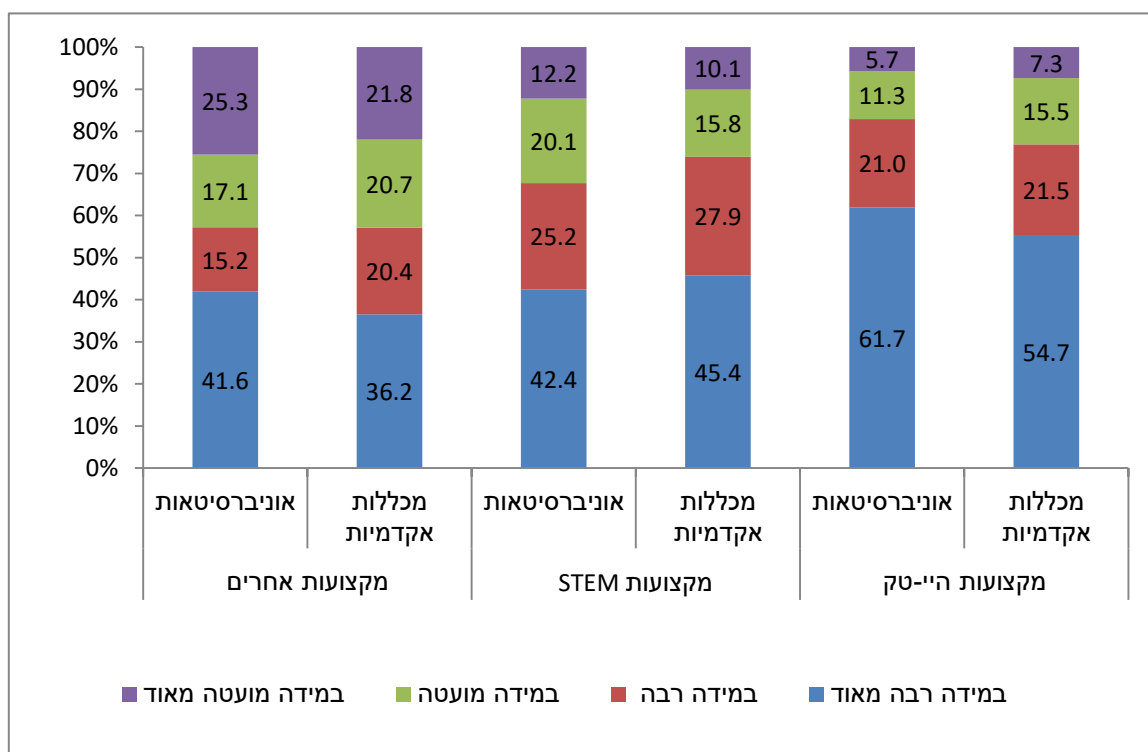

שיעור הלא מועסקים בקרב אלה שלמדו מקצועות היי-טק (8.6%) נמוך מהשיעור בקרב אלה שלמדו מקצועות STEM (13.4%) או בקרב אלה שלמדו מקצועות אחרים (13.9%).

הקשר בין מקצוע הלימוד לעבודה

הנסקרים נשאלה באיזו מידה מקצוע הלימוד קשור לעבודתם הנוכחית. בהשוואה לאלה שלמדו מקצועות STEM ומקצועות אחרים נמצא כי אלה שלמדו מקצוע היי-טק דיווחו על מידת הקשר הגבוה ביותר. נמצא קשר גבוה יותר בין העבודה ללימודים באוניברסיטאות מאשר במכללות בקרב אלה שלמדו מקצוע היי-טק 61.7% לעומת 54.7%, בהתאמה. אם בודקים קשר זה בקרב אלה שאכן מועסקים בהיי-טק נמצא שאין הבדל מובהק בין אוניברסיטאות למכללות אקדמיות (66.9% לעומת 63.6%, בהתאמה).

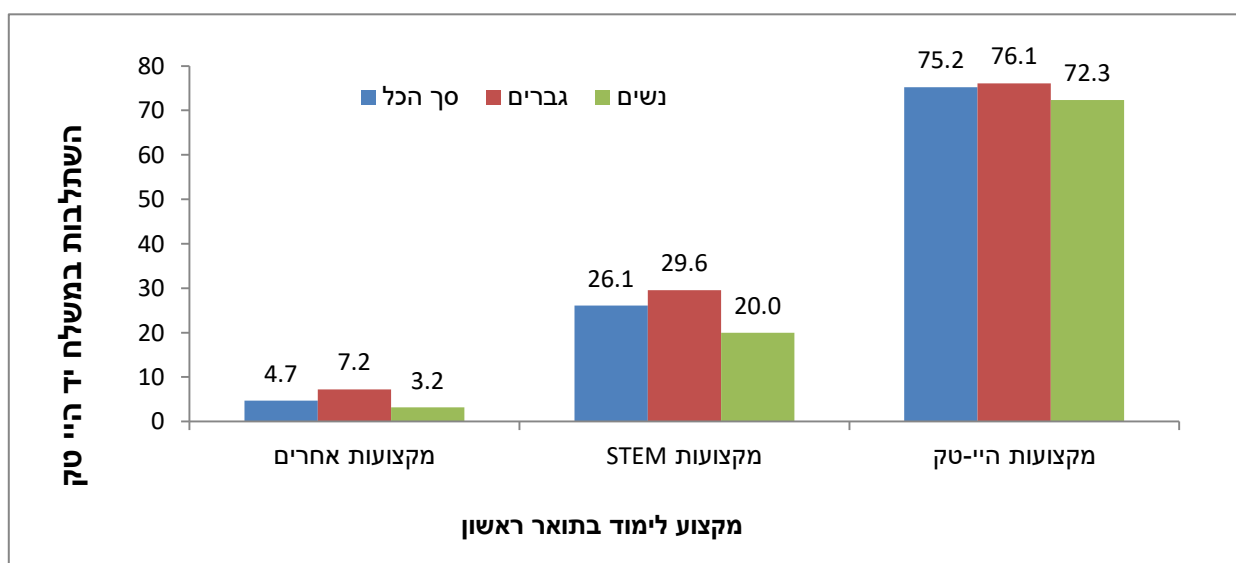
תרשים 2 – הקשר בין מקצוע הלימוד לעבודה הנוכחית לפי מקצועות לימוד וסוג מוסד לימודים

תעסוקה במשלח יד ה-ii-טק

15.3% מכלל אלה שהחלו ללימוד לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה בתשע"א (2010/11) ועבדו בתשע"ח (2017/18) היו מועסקים בה-ii-טק. 75% מאלה שלמדו מקצועות ה-ii-טק מועסקים בה-ii-טק, לעומת 26% מאלה שלמדו מקצועות STEM ופחות מ-5% מאלה שלמדו מקצועות אחרים. 8.1% מכלל הנשים שלמדו לתואר ראשון היו מועסקות בה-ii-טק לעומת 23.7% בקרב הגברים (פי שלושה לערך). עם זאת, אין הבדל מובהק באחוזי התעסוקה בה-ii-טק בין נשים לגברים שלמדו לתואר ראשון במקצועות ה-ii-טק.

תרשים 3 - אחוז התעסוקה בה-ii-טק לפי מקצוע לימוד בתואר ראשון

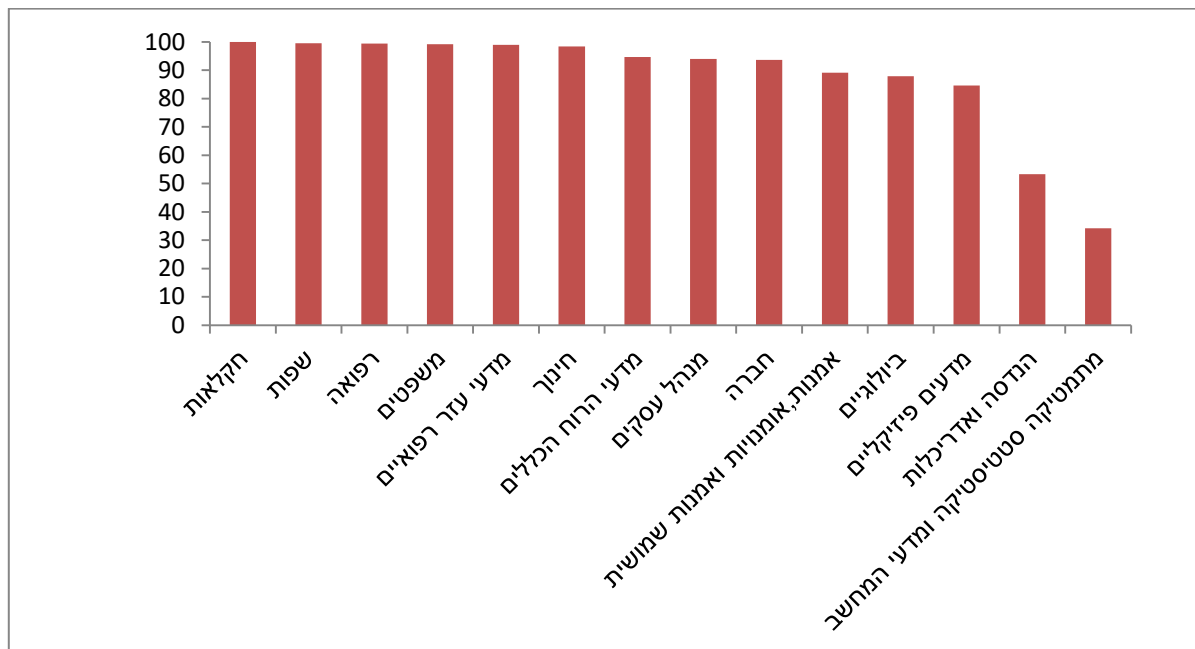

משלחי היד העיקרי של המועסקים בהיי-טק לאחר לימודיהם היו: מפתחי תוכנה (31.3%), מתכנתי יישומים (14.9%), מהנדסי אלקטרוניקה (8.2%) מנתחי מערכות (8.0%), מפתחי תוכנה ומנתחי יישומים לנמ"א (5.0%).

תחום לימוד ומקצוע לימוד

אחוז המועסקים בהיי-טק גבוה במיוחד בקרב אלה שלמדו לתואר ראשון בתחומי הלימוד מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב (65.8%) והנדסה ואדריכלות (46.6%). כמו כן, נמצא שגם אלה שלמדו בתחומי הלימוד המדעים הביולוגיים (12.0%), אומנות אומנויות ואמנות שימושית (10.8%), מדעי החברה (6.3%) ומנהל עסקים (6.0%) הצליחו להשתלב בהיי-טק, אם כי בשיעורים נמוכים. ישנם תחומי לימוד שבהם אחוז שלא היו מועסקים בהיי-טק היה גבוה מאוד (יותר מ-98%): חינוך (98.5%), משפטים (99.2%), רפואה (99.4%), שפות, ספרויות ומדעים רגיונליים (99.5%) וחקלאות (100%).

תרשים 4 - אחוז אלה שאינם מועסקים בהיי-טק לפי תחום הלימוד בתואר ראשון

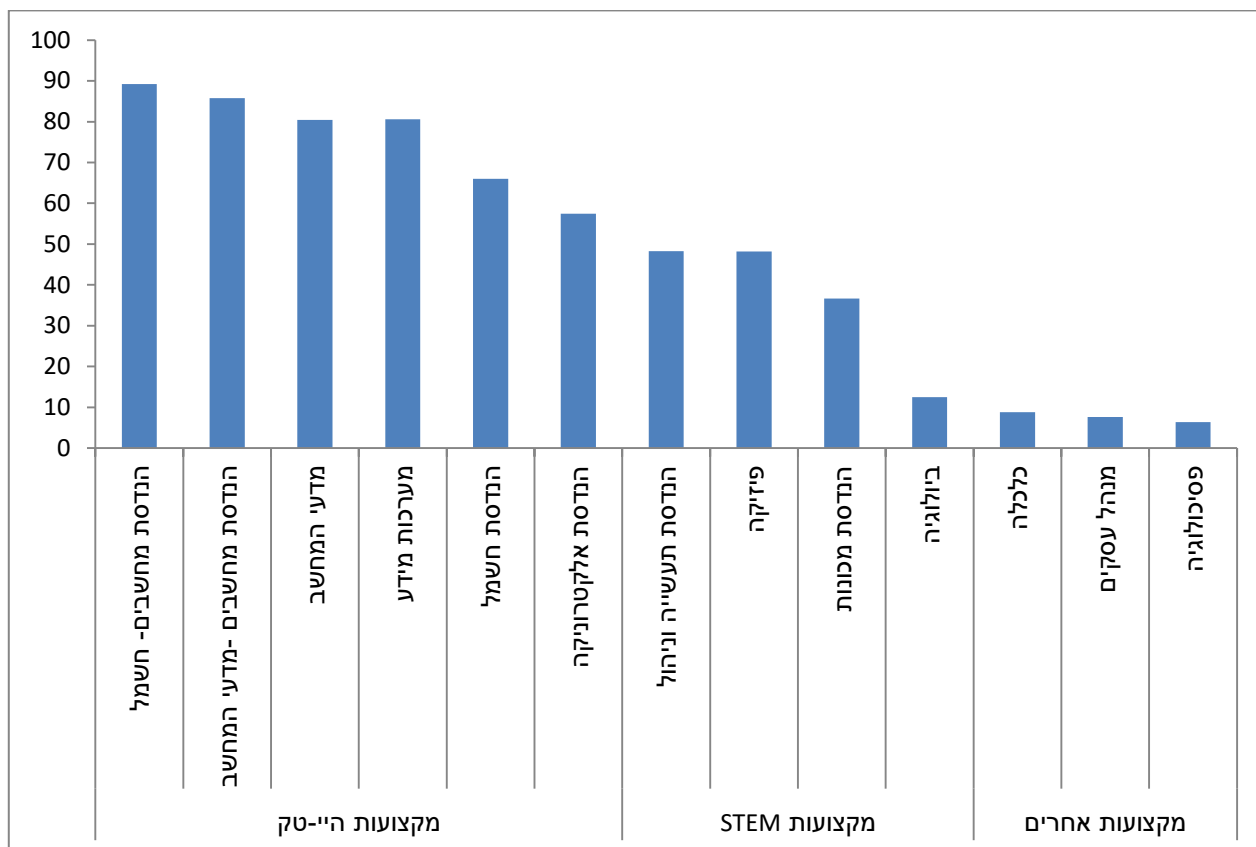

נמצאו הבדלים משמעותיים במידת ההשתלבות במשלח יד היי-טק גם בקרב אלה שלמדו מקצועות היי-טק.⁴ אחוז המועסקים בהיי-טק בקרב אלה שלמדו לתואר ראשון במקצועות הנדסת מחשבים – מדעי המחשב (85.7%) וכן מדעי המחשב (80.4%) גבוה מהאחוז בקרב אלה שלמדו הנדסת אלקטרוניקה (57.5%) והנדסת חשמל (66.0%).

במקצועות הקרובים לתעשיית היי-טק אחוז המועסקים בהיי-טק גבוה יחסית: בהנדסת תעשייה וניהול - 48.2%, בפיזיקה - 48.2% ובהנדסת מכונות - 36.6%. במקצועות לימוד רבים אחוז המועסקים בהיי-טק היה נמוך מאוד ולא מובהק (כגון רפואה, חינוך ומשפטים) ובכמה מקצועות לימוד כגון מינהל עסקים, כלכלה, ביולוגיה ופסיכולוגיה אחוז התעסוקה בהיי-טק היה נמוך יחסית (6%-12%).

⁴ בפרק זה הוצגו מקצועות שבהם אחוז ההשתלבות הוא מובהק וטעות הדגימה אינה מהווה 30% מהאומדן עצמו.

תרשים 5 - אחוז המועסקים בהיי-טק במקצועות נבחרים*

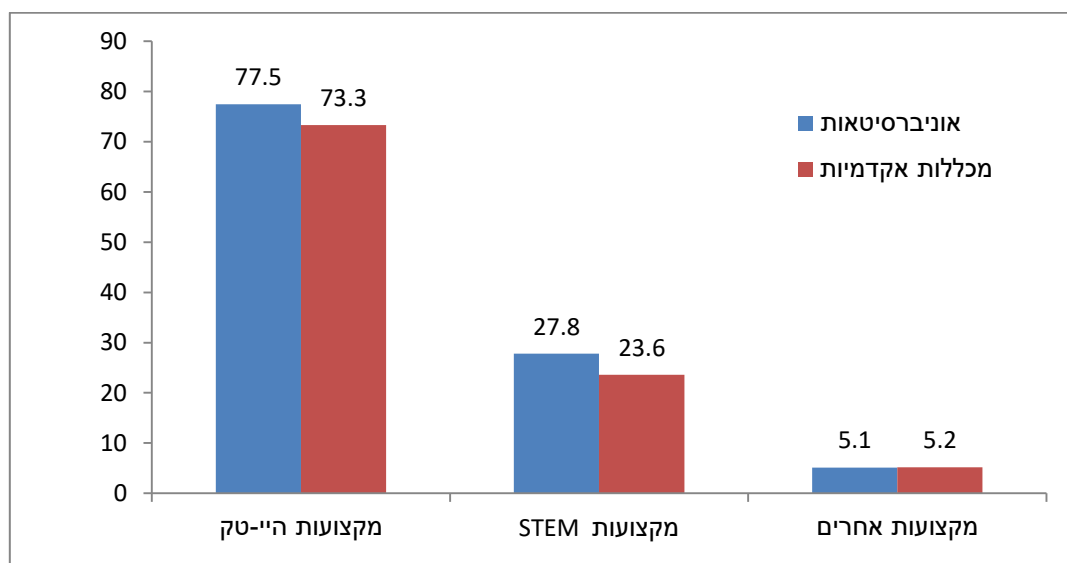

* מקצועות שבהם אחוז ההשתלבות הוא מובהק וטעות הדגימה אינה מהווה 30% מהאומדן עצמו.

סוג מוסד לימודים

אחוז המועסקים בהיי-טק בקרב אלה שלמדו מקצוע היי-טק באוניברסיטאות (77.5%) היה גבוה מעט מהאחוז בקרב אלה שלמדו במכללות האקדמיות (73.3%).

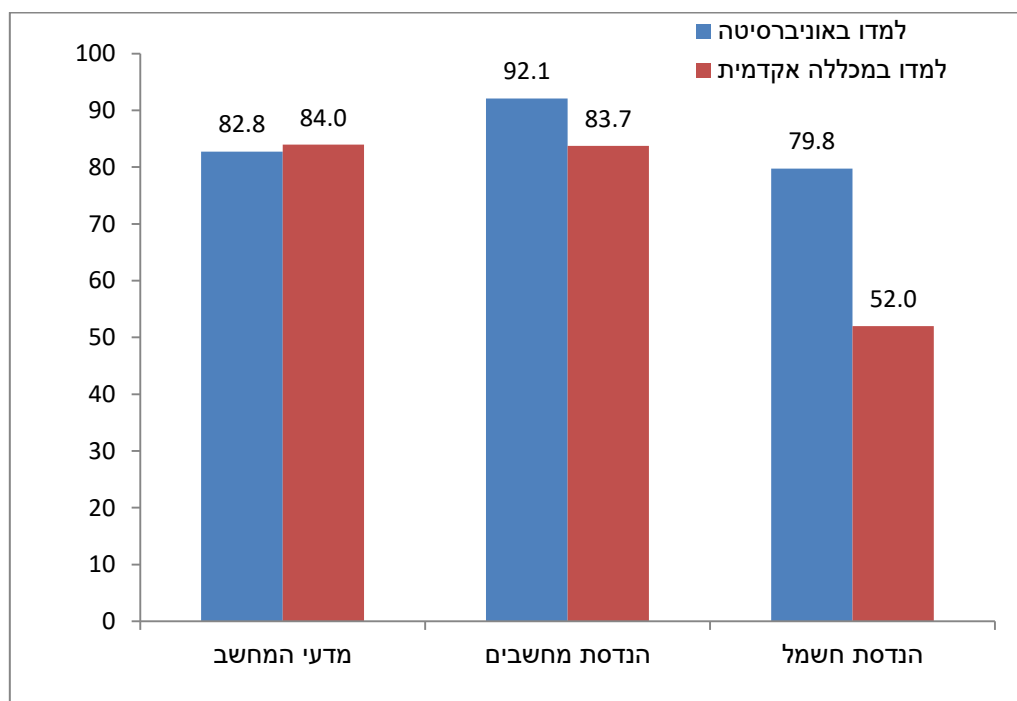
תרשים 6 - אחוז המועסקים בהיי-טק לפי מקצוע לימוד בתואר ראשון ולפי מוסד לימודים*

* לא כולל מכללות אקדמיות לחינוך

באופן ספציפי, לא נמצא הבדל מובהק באחוז המועסקים בהיי-טק בין אלה שלמדו את מקצוע מדעי המחשב באוניברסיטאות לאלה שלמדו אותו במכללות האקדמיות. לעומת זאת, נמצא הבדל מובהק באחוז המועסקים בין אלה שלמדו הנדסת מחשבים או הנדסת חשמל באוניברסיטאות לאלה שלמדו במכללות האקדמיות. כאשר אצל אלה שלמדו הנדסת חשמל, יש הבדל משמעותי באפיון התעסוקה, מכללות הם עובדים במשלחי יד שאין בהם פיתוח מוצרים ו/או טכנולוגיות חדשות.

תרשים 7 - אחוז המועסקים בהיי-טק לפי מקצוע לימוד בתואר ראשון ולפי מוסד לימודים*

*לא כולל מכללות לחינוך

קבוצת אוכלוסייה

אחוז המועסקים בהיי-טק בקרב יהודים (16.2%) שלמדו לתואר ראשון גבוה פי 2.9 מהאחוז בקרב ערבים (5.6%). אחוז המועסקים היהודים שלמדו מקצועות היי-טק (76.5%) גבוה באופן ניכר מהאחוז בקרב ערבים שלמדו מקצועות אלו (54.7%).

תחומי הלימוד של המועסקים בהיי-טק

כמחצית (50.7%) מהמועסקים בהיי-טק למדו מקצוע היי-טק, כרבע (26.4%) למדו מקצוע STEM והשאר למדו מקצועות אחרים (22.8%). ברמת תחומי הלימוד, כמחצית מהמועסקים בהיי-טק למדו הנדסה ואדריכלות (49.9%), כרבע (23.0%) למדו מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב, 9.8% מדעי החברה, 6.0% עסקים וניהול, 3.3% - אומנויות ו-2.6% למדו מדעים פיזיקליים.

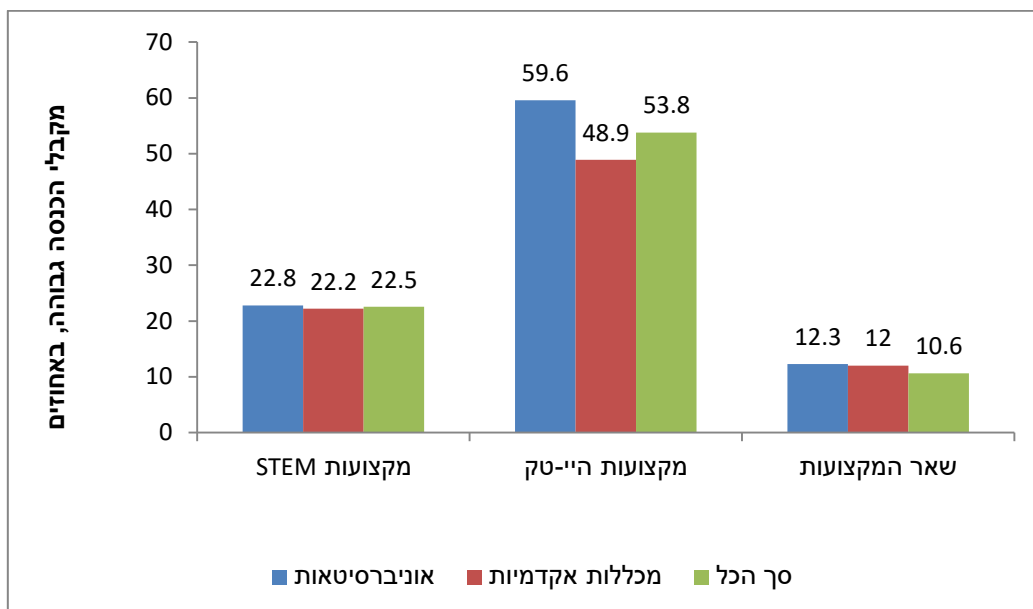
63.0% מאלה שלמדו מקצועות היי-טק מועסקים בענפי היי-טק, לעומת 28.3% מאלה שלמדו מקצועות STEM ו-8.0% מאלה שלמדו מקצועות אחרים.

בעלי הכנסה גבוהה (יותר מ-13,000 ש"ח)

ליותר ממחצית (53.8%) מאלה שלמדו מקצועות היי-טק (בתשע"א) הייתה הכנסה גבוהה (יותר מ-13,000 ש"ח נטו בממוצע לחודש) בעת ביצוע הסקר בתשע"ח (2017/18), לעומת 22.5% מאלה שלמדו מקצועות STEM, ו-10% מאלה שלמדו מקצועות אחרים.

הכנסתם של 59.6% מאלה שלמדו מקצועות היי-טק באוניברסיטאות הייתה גבוהה, לעומת 48.9% בקרב אלה שלמדו מקצועות אלו במכללות האקדמיות. בקרב אלה שלמדו מקצועות STEM ומקצועות אחרים לא נמצאו פערים בהכנסה הגבוהה בין אלה שלמדו באוניברסיטאות לאלה שלמדו במכללות האקדמיות.

תרשים 8 - בעלי הכנסה גבוהה (יותר מ-13,000 ש"ח) לפי מקצוע לימודים וסוג מוסד לימודים*

*לא כולל מכללות לחינוך

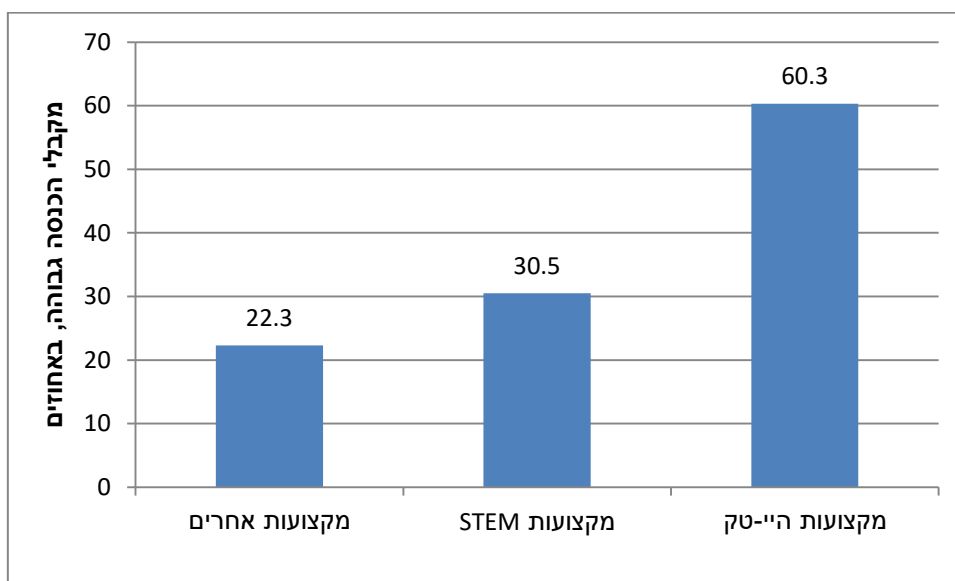
בעלי הכנסה גבוהה בקרב אלה שקיבלו ציון 700 ומעלה בבחינה הפסיכומטרית

גם בקרב אלה שקיבלו ציון גבוה בבחינה הפסיכומטרית (יותר מ-700) נמצאו פערים משמעותיים בהכנסה בין אלה שלמדו מקצוע היי-טק לבין אלה שלא. אחוז בעלי הכנסה הגבוהה בקרב אלה שלמדו מקצועות היי-טק וקיבלו ציון גבוה בבחינה הפסיכומטרית, היה גבוה באופן ניכר מהאחוז בקרב אלה שלמדו מקצועות STEM ובקרב אלה שלמדו מקצועות אחרים וקיבלו אף הם ציון גבוה בפסיכומטרי.

תרשים 9 - אחוז המועסקים בעלי הכנסה גבוהה (יותר מ-13,000 ש"ח)

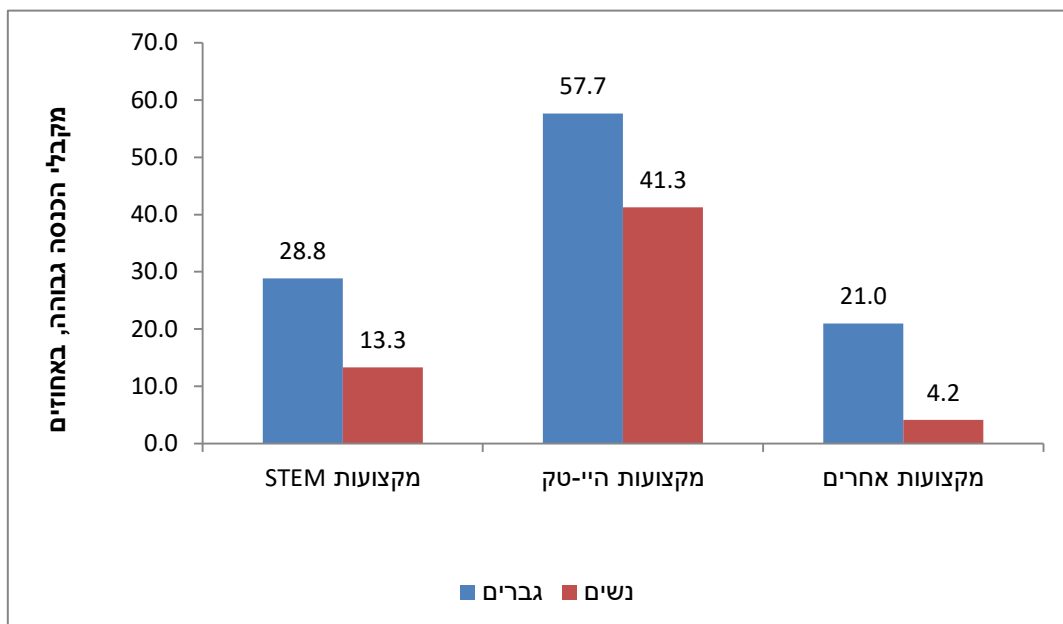
שקיבלו ציון של יותר מ-700 בבחינה הפסיכומטרית לפי מקצוע לימוד וסוג מוסד לימודים

מין

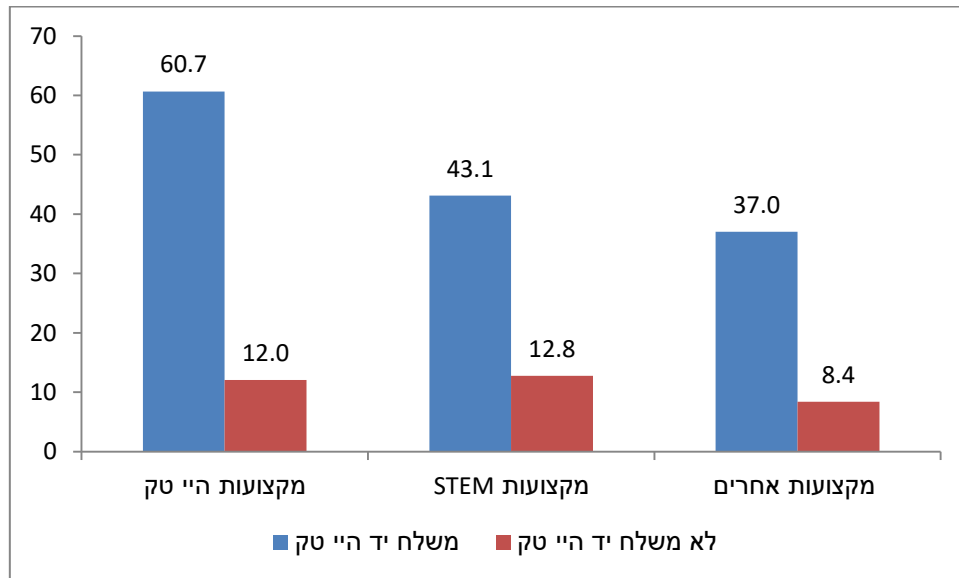
בקרב אלה שלמדו מקצועות היי-טק נמצאו פערים בהכנסה בין גברים לנשים. הכנסתם של 57.7% מהגברים שלמדו מקצועות היי-טק הייתה גבוהה לעומת 41.3% בלבד בקרב הנשים.

תרשים 10 - אחוז בעלי הכנסה גבוהה (יותר מ-13,000 ש"ח) לפי מין ומקצוע לימוד

למידת מקצוע היי-טק מגבירה אומנם את הסיכויים לקבל הכנסה גבוהה, אבל אינה מספיקה. רק 10% מאלה שלמדו מקצועות היי-טק אבל לא מועסקים בהיי-טק היו בעלי הכנסה גבוהה, לעומת 60% מאלה שלמדו מקצועות היי-טק ומועסקים בהיי-טק. לעומתם, 37% מאלה שלא למדו מקצועות היי-טק אבל מועסקים בהיי-טק היו בעלי הכנסה גבוהה.

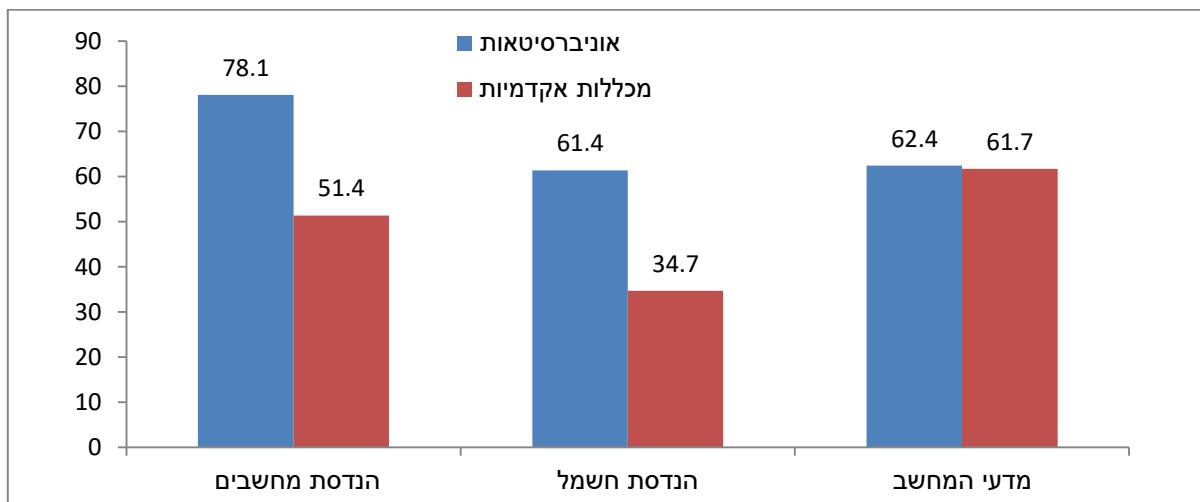
תרשים 11 - אחוז בעלי הכנסה גבוהה (יותר מ-13,000 ש"ח), לפי מקצוע לימוד ומשלח היד

הכנסה גבוהה בקרב אלה שעוסקים במקצוע הלימוד שלמדו

אחוז המקבלים הכנסה גבוהה בקרב אלה שלמדו מדעי המחשב במכללות האקדמיות ואכן עוסקים בזה (61.7%) אינו שונה באופן מובהק מאלה שלמדו באוניברסיטאות (62.4%). לעומת זאת, בקרב אלה שלמדו את המקצועות הנדסת חשמל וכן הנדסת מחשבים נמצאו פערים מובהקים בין האוניברסיטאות למכללות האקדמיות.

תרשים 12 – אחוז המקבלים הכנסה גבוהה (יותר מ-13,000 ש"ח), לפי מקצוע לימוד

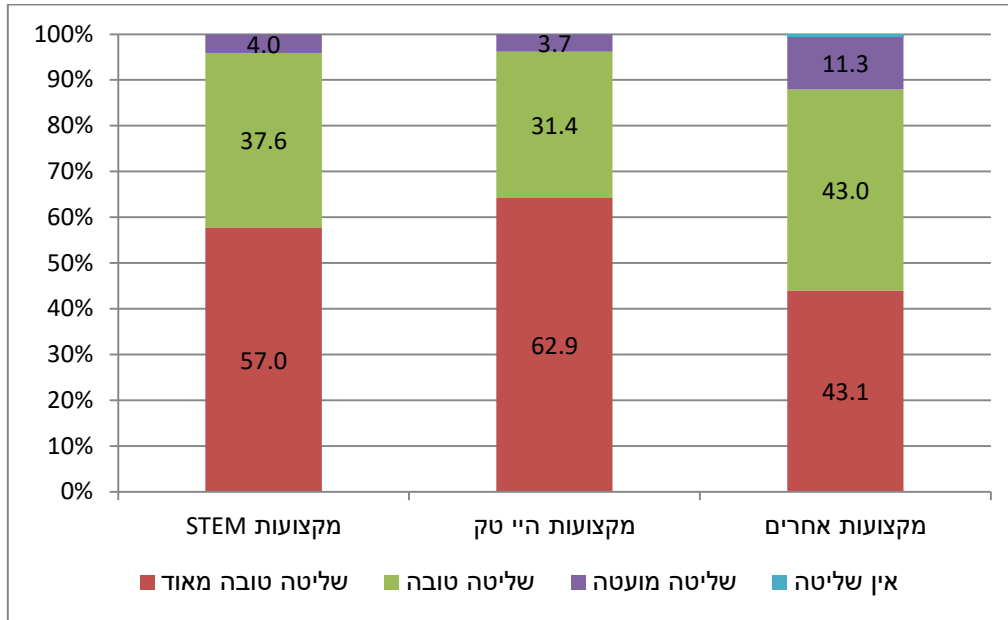

* לא כולל מכללות אקדמיות לחינוך

שליטה בשפה האנגלית

רובם המוחלט של בעלי תואר ראשון (88.3%) דיווחו שהשליטה שלהם בשפה האנגלית טובה עד טובה מאוד. בקרב אלה שלמדו מקצוע היי-טק 62.9% דיווחו שהשליטה שלהם בשפה האנגלית טובה מאוד, לעומת 57.0% מאלה שלמדו מקצוע STEM ו-43.1% מאלה שלמדו מקצועות אחרים.

תרשים 13 - מידת השליטה בשפה האנגלית, לפי מקצוע לימוד, אחוזים

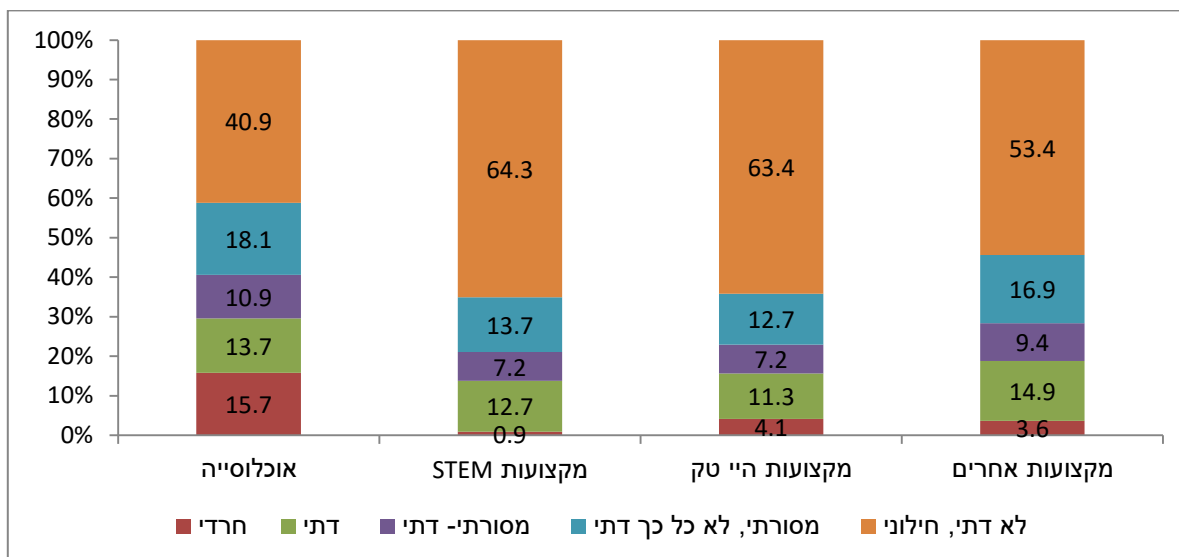

רמת דתיות (יהודים)

אחוז החילוניים (שאינם דתיים) בקרב יהודים שלמדו לתואר ראשון במקצועות STEM (64.3%) ובמקצועות היי-טק (63.3%) גבוה מהאחוז בקרב אלה שלמדו מקצועות אחרים (53.4%) ומשיעורם בקרב כלל היהודים בגילי 25-34.⁵ אחוז החרדים במקצועות היי-טק (4.1%) קרוב לאחוז החרדים במקצועות אחרים (3.6%) וגבוה משיעורם בקרב מקצועות STEM (0.9%) אך נמוך באופן ניכר משיעורם בקרב כלל היהודים בגילי 25-34. שיעורם של הדתיים, המסורתיים-דתיים והמסורתיים הלא דתיים בלימודי היי-טק נמוך באופן משמעותי משיעורם באוכלוסייה.

⁵ רמת הדתיות של כלל אוכלוסיית הצעירים (25-34) מבוססת על הסקר החברתי 2017 שעורכת הלמ"ס.

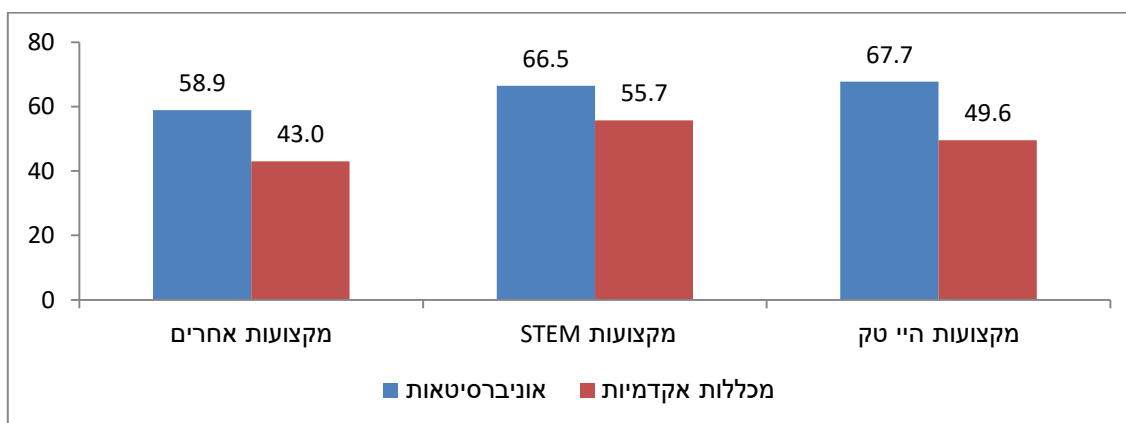
תרשים 14 - רמת דתיות לפי מקצוע לימוד

השכלת הורים

לשני שלישים מאלה שלמדו את מקצועות ההיי-טק באוניברסיטאות יש לפחות הורה אחד אקדמאי, לעומת כמחצית מאלה שלמדו מקצועות ההיי-טק במכללות האקדמיות.

תרשים 15 - מוביליות חברתית - הורים אקדמאים לפי סוג מוסד לימודים, אחוזים

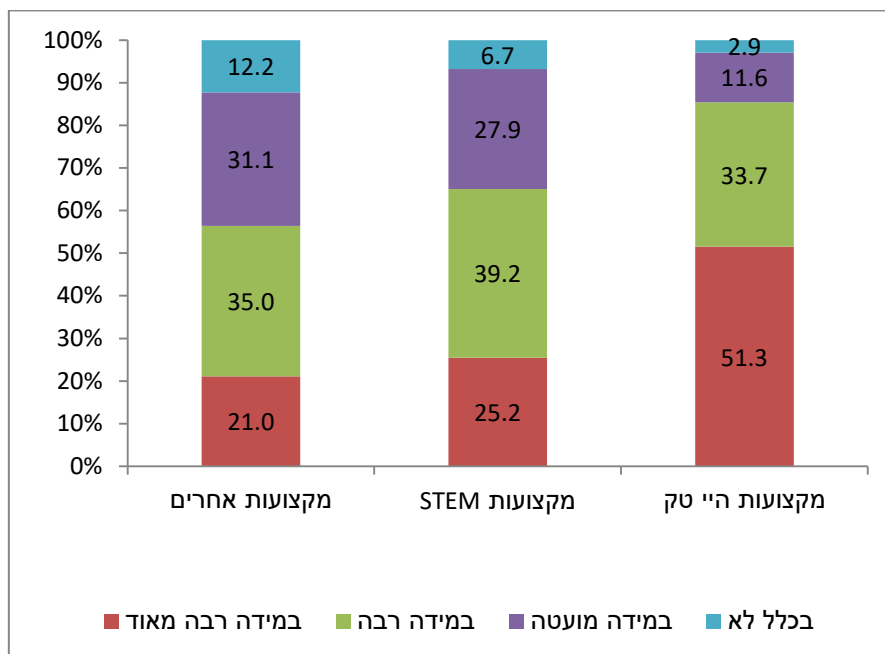

* לא כולל מכללות אקדמיות לחינוך

המלצה לחברים על מקצוע הלימוד

האחוז של אלה שלמדו מקצועות ההיי-טק וממליצים לחבריהם על המקצוע שלמדו (85%), היה גבוה מהאחוז בקרב אלה שלא למדו מקצועות ההיי-טק; 64% מאלה שלמדו מקצוע STEM ו-56% מאלה שלמדו מקצועות אחרים.

תרשים 16 - מידת ההמלצה על מקצוע הלימוד בפני חבר, לפי מקצוע לימוד, אחוזים

הודעה זו עוסקת בהשכלה ותעסוקה בהיי-טק, בעיקר בקשר שבין השכלה, תעסוקה והכנסה על פי הדיווח בסקר השכלה גבוהה תשע"ח (2017/18).

סקר השכלה גבוהה: סקר השכלה גבוהה הוא סקר מעקב אחר סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה 7 שנים לאחר תחילת לימודיהם (תשע"א). אוכלוסיית הסקר היא סטודנטים חדשים בתשע"א במוסדות להשכלה גבוהה (אוניברסיטאות, מכללות אקדמיות ומכללות אקדמיות לחינוך) למעט האוניברסיטה הפתוחה. הסקר נערך בתשע"ח והוא בוחן את מצב התעסוקה, ההכנסות, שביעות רצון ועוד של אותם הסטודנטים. מסגרת הדגימה של הסקר היא **43,342** סטודנטים מהאוניברסיטאות, המכללות האקדמיות והמכללות האקדמיות לחינוך, מתוכם נדגמו **10,300** סטודנטים והשיבו 8,554. לפירוט המתודולוגיה של הסקר ראו נספח. הסקר עוסק במגוון נושאים נוספים שחלקם יוצגו בהודעות נוספות.

סטודנטים חדשים: סטודנטים שנמצאים בשנתם הראשונה במוסד להשכלה גבוהה.

תואר ראשון: כולל תארים כגון B.Tech., B.Sc., B.A.

מקצוע ותחום לימוד: מקצוע הלימוד ותחום הלימוד בהודעה הנוכחית מתייחסים רק למקצוע הלימוד הראשון של הסטודנט ולפיכך גם לתחום הלימוד של המקצוע הראשי.

המידע מוצג לרוב תוך השוואה בין אלה שלמדו מקצועות היי-טק לאלה שלמדו מקצועות STEM (Science Technology Engineering and Math) שאינם נחשבים למקצועות היי-טק ולאלה שלמדו מקצועות שאינם מדע וטכנולוגיה.

מקצועות היי-טק: מתמטיקה, מתמטיקה-מדעי המחשב, מתמטיקה-פיזיקה, סטטיסטיקה, מדעי המחשב, מערכות מידע, מערכות מידע ניהוליות, הנדסת מחשבים - מדעי המחשב, הנדסת מחשבים - חשמל, הנדסת חשמל, הנדסת מערכות מידע, הנדסת אלקטרוניקה, הנדסת מערכות תקשורת, הנדסת אלקטרואופטיקה.

מקצועות STEM (שאינם מקצועות היי-טק): מקצועות מדע וטכנולוגיה וכלולים בהם כלל המקצועות בתחומים האלה:

1. המדעים הביולוגיים
2. המדעים הפיזיקליים
3. הנדסה ואדריכלות (למעט הנדסות: חשמל, מחשבים ועוד ראה מקצועות היי טק לעיל)
4. חקלאות

מקצועות אחרים (מקצועות שאינם מדע וטכנולוגיה): מקצועות הכלולים בתחומי הלימוד: מדעי החברה, עסקים וניהול, מדעי הרוח, משפטים, רפואה ומדעי עזר רפואיים.

ציון פסיכומטרי: הציון המייצג במקרים של ריבוי ציונים, הינו הציון הגבוה ביותר שהושג בבחינה הפסיכומטרית. הבחינה הפסיכומטרית מועברת ונבנית על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה (מאל"ו). ממנו התקבלו הציונים של הנבחנים בבחינה לשנים 1991-2017. טווח הציונים הוא 200-800.

הבחינה הפסיכומטרית מורכבת משלושה תחומים: חשיבה מילולית, חשיבה כמותית (החלק הכמותי) ואנגלית. **דתיות:** רמת דתיות (חילונים/מסורתיים לא דתיים/מסורתיים דתיים/דתיים/חרדים) מבוססת על דיווח עצמי בסקר השכלה גבוהה, למעט רמת הדתיות של כלל אוכלוסיית הצעירים (25-34) המבוססת על הסקר החברתי 2017 שעורכת הלמ"ס.

תעסוקה: בדומה לסקרים אחרים, התעסוקה נקבעת על פי השבוע הקודם לדיווח בסקר. הנדגם נשאל בסקר: "האם עבדת בשבוע שעבר אפילו שעה אחת?".

משלח היד: משלח היד במשרה העיקרית של האדם הנחקר במהלך השבוע הקודם לסקר. הנחקרים סווגו על פי הסיווג האחיד של משלחי היד 2011.

משלח יד היי-טק: משלח יד היי-טק הוא משלח יד הכולל שימוש בטכנולוגיה עילית וכן פיתוח מוצרים ו/או טכנולוגיות חדשות. משלחי יד היי-טק נפוצים הם: מפתחי תוכנה, מתכנתי יישומים, מהנדסי אלקטרוניקה ועוד. הסיווג נעשה בצורה פרטנית - לכל נחקר בנפרד לפי כלל מאפייני התעסוקה שלו: מהות העבודה, פעילות בעבודה, תואר המשרה, מחלקה במקום עבודה, פעילות עיקרית של מקום העבודה, שם מקום העבודה ופעילות האגף. השיוך להיי-טק נעשה מעבר למשלח היד המוגדר כך שבעלי משלח יד השכיחים בהיי-טק, שאין בעיסוקם חידוש כגון תחזוקה של תוכנה קיימת לא הוגדרו כבעלי משלח יד היי-טק. מאידך, כן נכללו מועסקים במשלחי יד אשר לא מוגדרים בדרך כלל כהיי-טק אם עסקו בפיתוח מוצרים טכנולוגיים חדשים כגון מעצבים גרפיים בחברות היי-טק.

ענף כלכלי: הענף של המפעל או המוסד שבו הנדגם עובד. הענף נקבע לפי המוצר או השירות העיקרי של יחידת הסיווג. הנחקרים מסווגים על פי הסיווג האחיד של ענפי הכלכלה 2011.

ענפי היי-טק: ענפי הכלכלה בתחום ההיי-טק כוללים את הענפי התעשייה והשירותים בתחום ההיי-טק כפי שהוגדר: 21 ייצור תרופות כולל תרופות הומאופתיות, 26 ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי ו-303 ייצור כלי טייס, חלליות וציוד נלווה, 61 שרותי תקשורת, 62 תכנות מחשבים, ייעוץ בתחום המחשבים ושרותים נלווים אחרים, 631 עיבוד נתונים, אחסון ושרותים נלווים; אתרי שער לאינטרנט, 720 מרכזי מחקר ופיתוח, 721 מחקר ופיתוח בהנדסה ובמדעי הטבע.

הכנסה: הנשאלים בסקר השכלה גבוהה נשאלה מהי הכנסתם החודשית נטו מהמשרה העיקרית שבה עבדו. בפני הנשאלים הוצגו כמה קטגוריות של הכנסה נטו: 1. עד 2,500 ש"ח; 2. 2,501-4,000 ש"ח; 3. 4,001-5,000 ש"ח; 4. 5,001-6,500 ש"ח; 5. 6,501-8,000 ש"ח; 6. 8,001-10,000 ש"ח; 7. 10,001-13,000 ש"ח; 8. 13,001-17,000 ש"ח; 9. 17,001-24,000 ש"ח; 10. 24,001 ש"ח ויותר; 11. לא היו הכנסות

הכנסה גבוהה: ההכנסה החודשית נטו ממקום העבודה העיקרי שהיא יותר מ-13,001 ש"ח (קטגוריית 8-10 של הכנסה).

הורים אקדמאים: לאחד מההורים השכלה אקדמית (תואר ראשון ומעלה) על פי דיווח בסקר השכלה גבוהה.